Vragen? Opmerkingen? Tips?
Mail ze naar
brieven@clickx.be.

DOE HET ZELF

Brief van de week

De Clickx-redactie wordt elke dag overstelpt met vragen van lezers. Sommige problemen zijn te specifiek om in het magazine te behandelen, maar andere vragen zijn dan weer zo interessant dat ze meer verdienen dan een kort antwoordje. Daarom selecteren we voor elke Clickx Magazine een vraag van een lezer, die we dan uitwerken in een complete workshop. De vraag vind je op deze pagina, de workshop staat op de volgende twee pagina's. Veel plezier!

ANDERE ONDERTITELS

DEZE BRIEF VERDIENT EEN PRIJS

Ik heb een dvd-film gekocht in het buitenland, jammer genoeg zonder Nederlandstalige ondertitels. Hoe voeg ik alsnog de gewenste ondertitels aan die originele dvd toe?

DANNY PRECKLER

Best vervelend natuurlijk als je een originele dvd-film hebt gekocht zonder Nederlandstalige ondertitels. Met wat geluk echter tref je die ondertiteling wel ergens op het net aan. Daarna volgt nog een vrij omslachtige procedure om de originele ondertiteling te vervangen en alles weer naar een dvd-film te branden. Maar met de juiste software en enige moeite is alles mogelijk...

ONDERTITELS VAN EEN DVD VERVANGEN

ANDERE ONDERTITELS

WAT DOEN WE?
- DE ONDERTITELING VAN EEN DVD-FILM VERVANGEN DOOR EEN ANDER(STALIGE)

WAARMEE?
- DVD DECRYPTER, DVD-LAB PRO, IFOUPDATE, DVD SHRINK

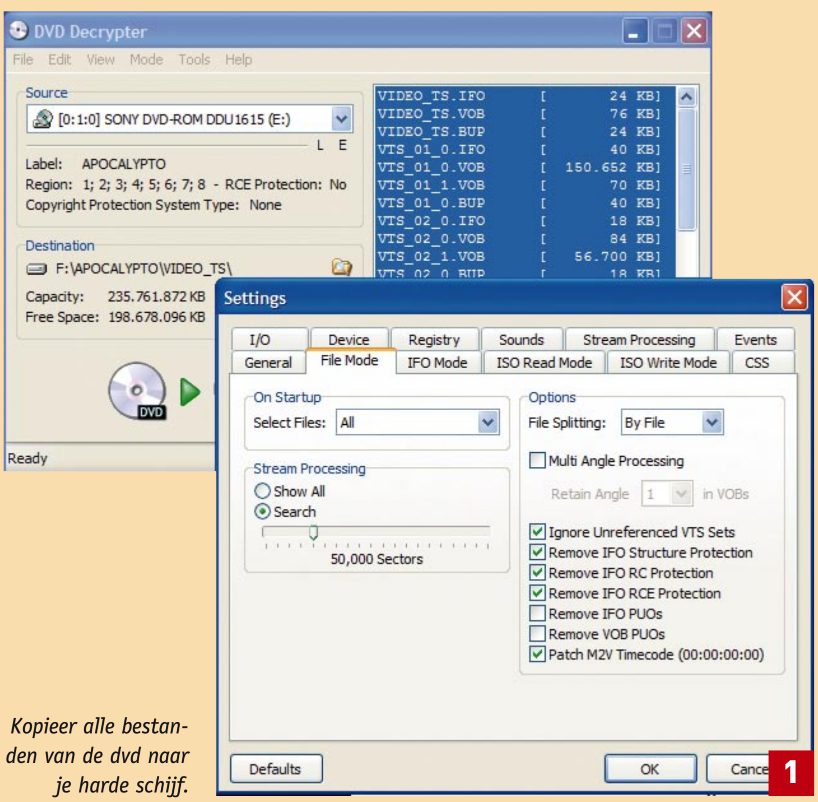
HOELANG?
- ANDERHALF UUR (INCLUSIEF, BIJ BENADERING, DE EXTRACTIE- EN BRANDTIJDEN)

MOEILIJKHEID?
★★★★☆

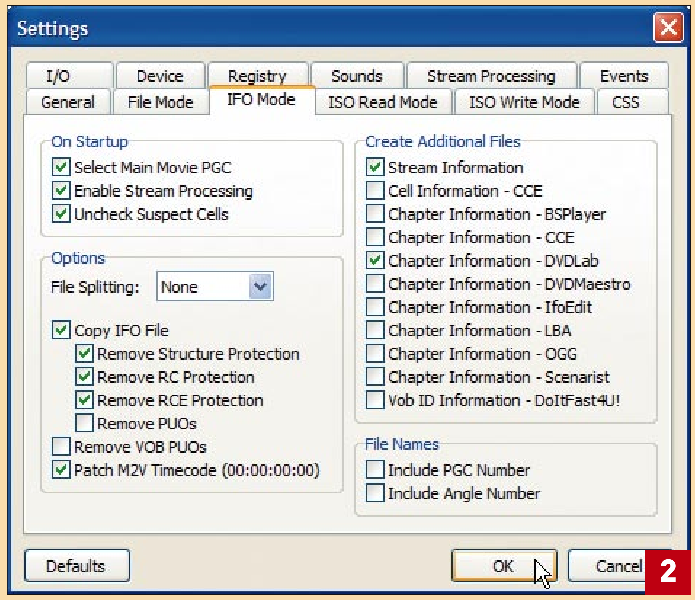
Het heeft weinig zin om met deze workshop aan de slag te gaan zolang je niet over de juiste dvd-ondertitelingsbestanden beschikt. Mogelijke vertrekpunten zijn alvast www.opensubtitles.com/nl en www.ondertitel.com. De meeste bestanden hebben de extensie .srt, en je kan ze ter controle openen in je Kladblok. We willen je er wel nog op wijzen dat deze workshop enkel en alleen bedoeld is om een origineel aangeschafte dvd te bewerken!

STAP 1 / KOPIËREN

Als eerste stap kopiëren we alle bestanden op de dvd naar een tijdelijke map op onze harde schijf: die hebben we namelijk nog nodig in stap 5. Daarvoor gebruiken we het gratis DVD Decrypter www.dvddecrypter.org.uk. Stop je originele dvd in het dvd-station en start DVD Decrypter op. Kies het juiste bronstation in het uitklapmenu van DVD Decrypter. Klik op het mapicoontje bij **Destination** en geef als doelmap bijvoorbeeld x:\<filmnaam>\origineledvd\VIDEO_TS op. Ga vervolgens in het menu **Tools**, **Settings** na of alle instellingen op het tabblad **File Mode** wel overeenkomen met de instellingen in afbeelding 1. Open nu het menu **Mode** en kies **File**. Zorg dat alle bestanden in het rechterpaneel geselecteerd zijn en druk op de groene pijl: het kopiëren gaat van start. Reken op een tiental minuten.

Kopieer alle bestanden van de dvd naar je harde schijf.

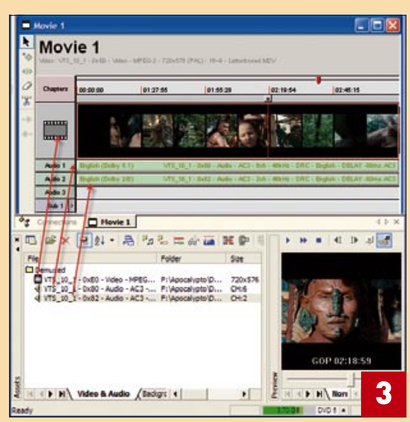
Streams uitsplitsen in aparte bestanden.

STAP 2 / DEMUXEN

We blijven nog even bij DVD Decrypter – laat de originele dvd in het station steken. Dit keer 'demuxen' (demultiplexen) we de originele dvd. Dat houdt in dat we de streams uit de dvd-film, zoals audio, video en ondertitels, naar afzonderlijke bestanden zullen kopiëren. Open daarvoor opnieuw het menu **Mode** en stip dit keer **IFO** aan. Ga vervolgens naar het instellingenmenu en open het tabblad **IFO Mode**. Zorg dat alle opties staan ingesteld zoals in afbeelding 2. Vergeet ook de opties **Stream Information** en **Chapter Information – DVDLab** niet aan te stippen! Bevestig met **OK**. Open nu het tabblad **Stream Processing** in het hoofdvenster van DVD Decrypter. Zet een vinkje bij **Enable Stream Processing** en eveneens bij alle items in het deelvenster. Selecteer vervolgens één voor één alle gewenste items en stip bij **Stream** telkens de optie **Demux** aan. Als bestemmingsmap kies je dit keer bijvoorbeeld x:\<filmnaam>\demuxed, waarna je opnieuw op de groene pijl drukt. Als het wat meezit, rond je ook dit proces af in minder dan tien minuten.

STAP 3 / MUXEN (1)

Wat we met DVD Decrypter uit elkaar hebben gehaald, brengen we met behulp van DVD-lab PRO weer samen, inclusief de gewenste ondertitels – het zogenoemde muxen ofte multiplexen! DVD-lab PRO vind je op www.mediachance.com/dvdlab/dvdlabpro.html en je kan het gratis 30 dagen gebruiken. Start de tool op, kies bij **Default project** voor **Simple (movie only)** en stip het correcte formaat aan bij **Target System** – voor Europa is dat normaliter **PAL**. Bevestig met **OK**: je belandt nu in het hoofdvenster van DVD-lab. Klik met de

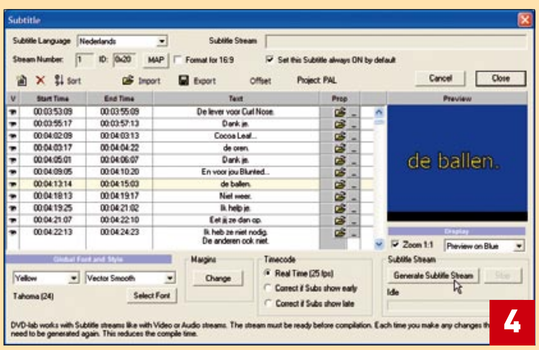

Alle ingrediënten weer samensprokkelen…

rechtermuisknop helemaal onderaan in het witte vlak en kies **Import**. Blader naar de map met de gedemuxte bestanden uit stap 2. Selecteer alle video- en audiobestanden en importeer ze met de knop **Openen**: die bestanden verschijnen nu in het witte vlak. Klik elk item één voor één aan met de rechtermuisknop en kies telkens **Insert to Project**: je ziet de video- en audiosporen nu in het venster Movie 1 verschijnen (zie afbeelding 3). Klik met de rechtermuisknop op het Chapters-spoor, bovenaan het Movie 1-venster, en selecteer **Chapters**, **Import**. Blader naar het Chapter Information-bestand in de demuxed-map en selecteer het. Druk op **Openen** en daarna op **Proceed**. Na een paar minuten is het frame-indexeringsproces achter de rug.

STAP 4 / MUXEN (2)

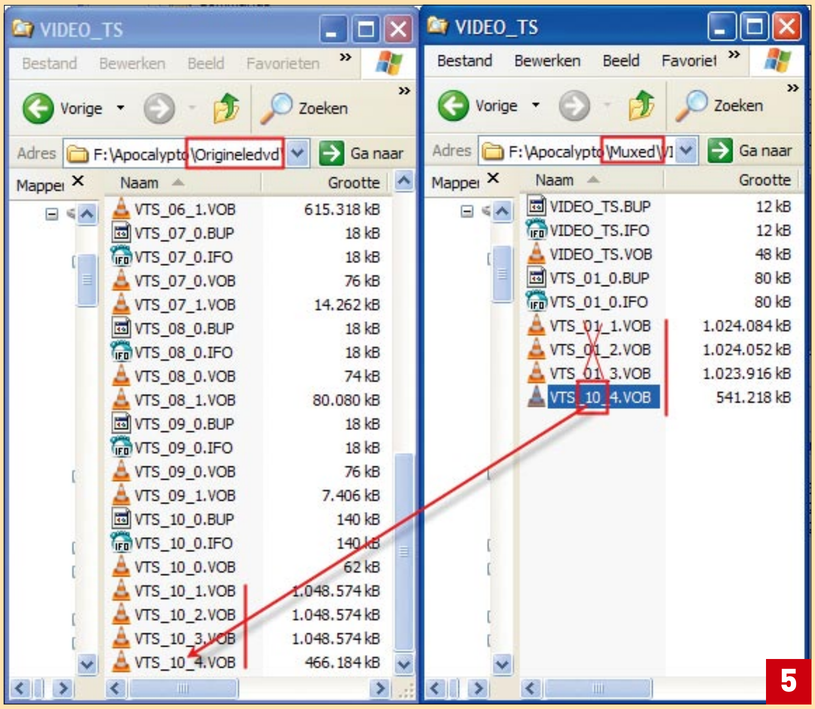
Tijd om de ondertiteling toe te voegen. Dubbelklik daarvoor op het spoor Sub 1, onderaan het Movie 1-venster. Een nieuw dialoogvenster verschijnt, waar je de juiste **Subtitle Language** aanduidt – **Nederlands** ongetwijfeld. Wellicht wil je deze ondertiteling ook automatisch laten verschijnen bij het opstarten van de film. In dat geval plaats je een vinkje bij **Set this Subtitle always ON by default**. Vervolgens druk je op de knop **Import** (bovenaan) en blader je naar het ondertitelingsbestand uit de inleiding. Selecteer het en bevestig met **Openen**. De ondertitels verschijnen nu chronologisch in het venster (zie afbeelding 4). Bij **Global Font** and **Style** kan je nog een geschikte kleur, lettertype en grootte instellen. Via de opties in de rubriek **Timecode** en via de knop **Offset** kan je desnoods de synchronisatie tussen beeld en ondertitels nog wat bijsturen. Met het knopje bij **Prop** kan je de locatie van de ondertitels aanpassen, en bij **Format for 16:9** stel je het beoogde beeldformaat in. Klaar? Druk dan op de knop **Generate Subtitle Stream** en bewaar het sp1-bestand. De ondertiteling wordt nu automatisch toegevoegd in het Movie 1-venster. Eventueel voeg je op dezelfde manier nog een tweede ondertiteling toe (sp2).
Open ten slotte het menu **Project** en kies **Compile DVD**. Druk op het **...**-knopje bij **Output Folder (Root)** en geef een geschikte locatie mee (bijvoorbeeld: x:\<filmnaam>\muxed). Bevestig met **Start**, en laat een tiental minuten betijen.

Nu nog de ondertiteling integreren...

STAP 5 / UPDATEN

De bestanden in de map muxed zijn nu aangepast, maar we moeten de hoofdvideobestanden nog wel kopiëren naar onze map \origineledvd\VIDEO_TS uit stap 1. Belangrijk evenwel is dat je eerst nagaat wat de exacte naam is van de originele hoofdvideobestanden (die met veruit het grootste aantal bytes). Stel dat die VTS_10_1.VOB, VTS_10_2.VOB, ... heten, dan moet je de overeenkomstige bestanden in de muxed-map eerst dezelfde naam geven alvorens je die de originele videobestanden laat overschrijven. In ons voorbeeld hernoemen we dus VTS_**01**_1.VOB in VTS_**10**_1.VOB, enzovoort (zie afbeelding 5). Reken op maximaal vijf minuutjes voor

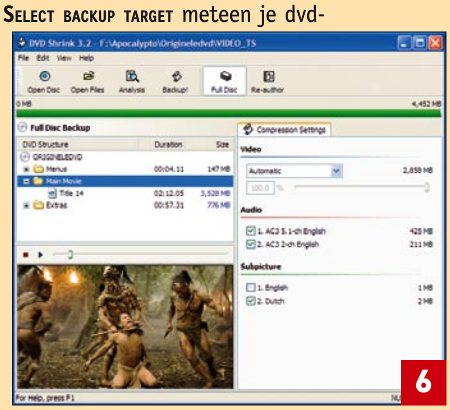

Desnoods eerst hernoemen, dan pas kopiëren en overschrijven!

het kopieerwerk. Rest ons nog de IFO-bestanden in de map met de 'originele' dvd-bestanden up-to-date te brengen: die bevatten immers informatie over de VOB-bestanden. Daarvoor downloaden we de gratis tool IfoUpdate www.doom9.org. Start de tool op en druk op de bovenste **Browse**-knop: verwijs naar het bestand VTS_x_0.IFO in de map met de originele videobestanden, waarbij *x* overeenkomt met het getal van je hoofdvideobestanden (in ons voorbeeld is dat 10). Druk nu op de tweede **Browse**-knop en blader naar het bestand VTS_01_0.IFO in de map \muxed. Voorzie ook in een geschikt pad voor het *Backup IFO Path*. Druk op de knop **Update IFO** en bevestig met **Ja** (2 x).

STAP 6 / BRANDEN

Nu moet je alleen nog de geüpdatete bestanden opnieuw in de vorm van een dvd-film zien te krijgen. Dat kan onder meer met de gratis tool DVD Shrink, die je vindt op www.downloadplaats.nl/4/download/Dvd-Shrink-3.2.0.15.html. Start de tool en druk op de knop **Open Files**. Blader naar de map die de 'originele' videobestanden bevat en bevestig met **OK**. De dvd-opbouw verschijnt in het venster. Zorg dat je alle gewenste onderdelen hebt geselecteerd en druk op de knop **Backup!** (zie afbeelding 6). Nu kan je verschillende wegen uit: ofwel kies je bij **Select backup target** meteen je dvd-brander, ofwel selecteer je hier **ISO Image File**. Dit ISO-bestand kan je dan mounten, bijvoorbeeld met een gratis tool als Daemon Tools www.daemon-tools.cc. Pas als alles in orde blijkt – in de praktijk kan zo'n operatie aardig wat finetuning vergen – brand je het ISO-bestand dan effectief naar dvd. Dat kan onder meer met de gratis tool CDBurner XP www.cdburnerxp.se. Kies hier achtereenvolgens **Maak Data CD/DVD**, **Bestand**, **Branden schijf vanuit ISO beeld-bestand**. Succes! ♦

Vergeet je Nederlandstalige ondertiteling niet!